

Delavnica uporabnega branja na OŠ Frana Albrehta Kamnik

Workshop on Practical Reading at Fran Albreht
Primary School in Kamnik

Tadeja Česen Šink

UDK 028.5

Izvilleček

Avtorica v prispevku povzema nekaj teoretičnih osnov s področja družinske in funkcionalne pismenosti ter motivacije za branje, ki so bile podlaga za pripravo roditeljskega sestanka z delavnico uporabnega branja. V prvem VIO osnovne šole z učenci razvijamo temeljne bralne zmožnosti. Glavni cilj procesa učenja branja je, da se tehnika do konca tretjega razreda čim bolj avtomatizira, ob tem pa se razvija tudi zmožnost bralnega razumevanja. Avtorica v drugem delu prispevka predstavi roditeljski sestanek za starše in učence 3. razreda, ki poteka v obliki delavnice, na kateri starši skupaj z otroki rešujejo naloge, primerne za tretješolce. S primeri nalog želijo staršem predstaviti primerna umetnostna in neumetnostna besedila za tretješolce in hkrati pokazati, kaj se ob koncu tretjega razreda od učencev pričakuje na področju branja in bralnega razumevanja. Naloge so praktično naravnane, zahtevajo, da preberemo besedilo in v njem poiščemo informacije, ki jih uporabimo v praksi. Starši dobijo ideje, kako motivirati otroke za branje, ne da bi otroci nujno morali sedeti ob knjigah.

Ključne besede

branje, motivacija za branje, družinska pismenost, uporabno branje, funkcionalna pismenost

Keywords

reading, reading motivation, family literacy, practical reading, functional literacy

Abstract

In the article the author sums up a few theoretical premises underlying family and functional literacy and reading motivation, which were used as a guideline for preparing a parent-teacher conference with a workshop on practical reading. In the first three years of primary school, pupils develop the basic reading skills. The main objective of the process of teaching them to read is to make their technique as automatic as possible by the end of 3rd grade, while developing their reading comprehension skill. In the second part of the article, the author presents a parent-teacher conference for the parents and 3rd grade pupils, which was held in the form of a workshop at which the parents, together with their children, solved tasks suitable for third graders. The examples of tasks were intended to show the parents which literary and non-literary texts are suitable for third graders, while showing them what is expected of the pupils at the end of the 3rd grade as regards reading and reading comprehension. The tasks are practice-oriented, requiring that we read the text and look for information in it, which we then use in practice. The parents are given ideas for motivating their children to read, without forcing them to sit behind a desk poring over books.

Bralna pismenost ne pomeni samo branja besedila, temveč gre za razumevanje besedila kot prepleta jezikovnih in nejezikovnih znakov.

IFLA poudarja tri dejavnike razvoja večšin zgodnje pismenosti pri predšolskem otroku, in sicer obkroženost z bralnim gradivom, branje otroku in model odraslega, ki bere.

UVOD

Pomen branja v šoli je vzgojno-izobraževalen, zelo velik pomen pa ima branje v življenju, saj je osnovno orodje oziroma sredstvo za učenje in delovanje. Danes nam številni pisni in spletni viri nudijo ogromno možnosti za učenje. Za učenje in razumevanje prebranega pa mora biti tehnika branja avtomatizirana (Kokalj). Tekočnost oziroma avtomatizacija branja je glavni cilj prvega VIO, ki pa ga vsi učenci ne dosežejo. Na šoli smo želeli na tem področju staršem ponuditi nekaj praktičnega, zato smo knjižničarka in učiteljice 3. razreda pripravile delavnico za starše in učence.

V povezavi s tematiko se odpirajo vsaj tri teoretična področja, ki se med seboj prepletajo. Prvo področje je področje družinske pismenosti, drugo je področje funkcionalne pismenosti, tretje pa področje motivacije za branje.

DRUŽINSKA PISMENOST

Na temo družinske pismenosti velja omeniti kakovosten zbornik referatov V objemu besed: razvijanje družinske pismenosti, ki je izšel v okviru istoimenskega projekta Ministrstva za kulturo leta 2017. V uvodnem prispevku urednice in avtorice Dragice Haramija lahko preberemo, da je »družinska pismenost del bralne pismenosti (ta pa je nujni pogoj za delovanje človeka v družbi) in vključuje medgeneracijsko branje na vseh področjih dejavnosti v vrtcu (jezik, umetnost, družba, narava, matematika, gibanje) ter na vseh področjih otrokovega razvoja (kognitivnem, socialnem, čustvenem, estetskem, moralno-etičnem in motivacijskem). Razumemo jo kot različne dejavnosti znotraj družine, povezane s pismenostjo v najširšem pomenu besede, ko hkrati sodelujejo različne generacije in se skupaj učijo.« (Haramija, 2017, str. 12)

Bralna pismenost ne pomeni samo branja besedila, temveč gre za razumevanje besedila kot prepleta jezikovnih in nejezikovnih znakov. Gre torej za to, da branje razumemo kot branje vseh vrst gradiv, zato vidimo, da pravzaprav nenehno beremo (npr. na pošti, cesti, v trgovini, pri zdravniku). Mednarodna federacija knjižničnih združenj IFLA poudarja

tri dejavnike razvoja večšin zgodnje pismenosti pri predšolskem otroku, in sicer obkroženost z bralnim gradivom, branje otroku in model odraslega, ki bere.

V omenjenem zborniku je predstavljen tudi referat na temo pomena družinske pismenosti avtorice Marte Licardo s sodelavkami. Ugotavljajo, da bo »otrok, ki je deležen bogatega programa družinske pismenosti, lažje ohranjal radovednost in željo po učenju skozi vse življenje« (Haramija, 2017, str. 28). Vključitev v programe spodbujanja družinske pismenosti po mnenju avtoric prinaša veliko pozitivnih učinkov, ki se dokazano kažejo tako pri otrocih kot tudi pri starših, družinah in na splošno v družbi. Pri otrocih se pozitivni učinki kažejo v izboljšanju učenja, branja, govora, besedišča, pisanja, boljšem razumevanju prebranega in višji motivaciji za branje. S tem so pozitivnejši tudi otrokov odnos do izobraževanja, otrokova samopodoba in socialne veščine. Družinska pismenost je torej vsestransko koristna, saj omogoča vsem posameznikom kakovostnejše delovanje v družbi (Haramija, 2017).

Na temo pismenosti in branja je v zadnjih letih nastalo tudi precej diplomskih in magistrskih nalog. O spodbujanju družinske pismenosti pod mentorstvom doc. dr. Darije Skubic piše tudi Cveta Rošer, ki v nalogi predstavi več vrst pismenosti, opiše veliko programov in načinov spodbujanja družinske, dotakne pa se tudi pojma funkcionalne pismenosti. O pismenosti zapiše, da je to »sposobnost branja in pisanja ter po terminologiji Unesca zmožnost razumevanja vsakdanjih sporočil. To dokazuje, da je pismenost eden izmed pomembnih dejavnikov v življenju vsakega posameznika. Spretnosti pismenosti je potrebno razvijati skozi vse življenje, torej se razvoj začne z rojstvom otroka in nadaljuje kot vseživljenjsko učenje.« (Rošer, 2016, str. 13) O družinski pismenosti pravi: »Družinska pismenost se definira kot koncept, ki vključuje naravno nastajajoče izobraževalne dejavnosti v okviru doma in družine. Vključevanje odraslih v interakcijo z otrokom ima zelo pomembno vlogo za otrokov razvoj in učenje, zato pri razvoju pismenosti nikakor ne smemo pozabiti na starše. Starši so tisti, ki se prvi pogovarjajo z otrokom, se z njim igrajo, mu

Družinska pismenost se definira kot koncept, ki vključuje naravno nastajajoče izobraževalne dejavnosti v okviru doma in družine.

pripovedujejo, berejo. Ob njih se otrok prvič sreča s knjigo in z drugo tiskano besedo.« (Rošar, 2016, str. 5)

Med različnimi programi za spodbujanje družinske pismenosti moramo omeniti predšolsko bralno značko Zveze prijateljev mladine Slovenije. Zanimiv prispevek avtoric Tilke Jamnik in Mance Perko na to temo je predstavljen v zborniku referatov V objemu besed. Tudi onidve zapišeta, da »družinsko branje ugodno vpliva na otrokovo porajajočo se pismenost v predšolskem obdobju ter je osnova za kasnejše uspešno učenje branja in dobro razvito bralno pismenost« (Haramija, 2017, str. 187).

FUNKCIONALNA PISMENOST

Drugo teoretično področje je področje funkcionalne pismenosti. V Zborniku Bralnega društva Slovenije lahko med drugim preberemo, da funkcionalna pismenost pomeni znanje, ne samo pisanja in branja, temveč tudi razumevanja besedil. Torej je funkcionalno branje branje za učenje, pridobitev nekih novih informacij. Pomeni dobro razumevanje prebranega in koristno uporabo pridobljenih informacij v vsakdanjem življenju. Pri takšnem branju oz. pismenosti je pomembnih več veščin, kot so npr. sposobnost določanja podrobnosti iz besedil, prepoznavanje glavne misli, narediti smiseln zaključek, sposobnost interpretiranja besedil ... (Počivavšek in Suljić, 2012).

MOTIVACIJA ZA BRANJE

Tretje področje, ki se povezuje s tematiko tega prispevka, pa je motivacija za branje. V prispevku z naslovom Bralna motivacija učencev v osnovni šoli, ki je bil objavljen v Psiholoških obzorjih, avtorici Sonja Pečjak in Nataša Bucik ugotavljata, da je ena ključnih sestavin pismenosti tudi motivacija za branje. »Mednarodna raziskava bralne pismenosti mladostnikov PISA in mednarodna raziskava bralne pismenosti PIRLS sta pokazali, da je aktivna vloga posameznika pri branju stvar motivacije ter da izboljšanje dosežkov bralne pismenosti ni odvisno le od izboljšanja njihovih kognitivnih spretnosti, temveč je pri tem pomembno tudi izboljšanje njihove motivacije za branje.« (Pečjak in Bucik, 2004, str. 2)

Učenje branja s ciljem doseči avtomatizacijo od otrok zahteva veliko vaje. Starši pri tem lahko pomagajo prav v vsakdanjih, neprisiljenih situacijah.

Pri motivaciji imajo prav v začetnih razredih osnovne šole veliko vlogo starši. Pomoč njih je po besedah Jane Kokalj nepogrešljiva in neprecenljiva. Učenje branja s ciljem doseči avtomatizacijo namreč od otrok zahteva veliko vaje. Kako lahko starši pri tem pomagajo? Kokaljeva predlaga, da mu pomagamo prav v vsakdanjih, neprisiljenih situacijah, ki smo jih pri načrtovanju naše delavnice tudi upoštevali.

RODITELJSKI SESTANEK Z DELAVNICO FUNKCIONALNEGA BRANJA

Na podlagi opisane teorije, predvsem pa potreb iz prakse, da bi staršem pokazali, kaj se ob koncu 3. razreda pričakuje od njihovih otrok na področju avtomatizacije oziroma tekočnosti branja ter bralnega razumevanja, smo se knjižničarka in učiteljice strokovnega aktiva 3. razreda odločile, da učencem in staršem ponudimo delavnico. Srečanje začnemo s sliko na tabli, ki prikazuje devet stopnic. Učenci takoj ugotovijo, da gre za sliko stopnic, številno devet pa največkrat povežejo s pravilničnim številom. Ob namigu kmalu ugotovijo, da gre za povezavo z devetimi razredi osnovne šole. Razložimo, da je teh devet stopnic povezanih z branjem. Branje je namreč proces, ki traja. Ko usvojimo znanje neke stopnice, lahko stopimo na novo. Skupaj z učenci nato ugotavljamo, kaj smo se v zvezi z branjem naučili v prvih treh razredih. Učenci naštejejo, da so se najprej učili črke, branje so vadili sproti. Brali so za bralno značko, v 1. razredu še ob pomoči staršev, potem sami. V 2. razredu so doma glasno brali, do konca 3. razreda pa naj bi brali tekoče, brez zatikanja, s pravilnim naglaševanjem in upoštevanjem ločil. Staršem povemo, da je tekoče branje glavni cilj prvega VIO. Učenci povedo, da so nekateri ta cilj že dosegli, drugi še ne. To srečanje je zato zelo dobra priložnost, da učencem in predvsem staršem pokažemo, kaj naj bi učenci v 3. razredu zmogli in razumeli. Besedilo, ki ga morajo otroci prebrati, je večinoma le orodje za iskanje podatkov, ki jih uporabijo v praksi. Kako torej izboljšati branje, da bo tudi razumevanje prebranega večje? Kako se dobro naučiti branja, ki je osnovni pripomoček za učenje? Branje povežemo s področjem, ki otroka zanima, in s praktičnim delom.

Branje povežemo s področjem, ki otroka zanima, in s praktičnim delom. Tako povečamo njegovo motivacijo.

Tako povečamo njegovo motivacijo. Nekaj primerov: otrok naj napiše nakupovalni listek in v trgovini poišče izdelke; na voznem redu avtobusa ali vlaka naj poišče, kdaj bi lahko obiskali babico; prebere naj sestavine in postopek kuharskega recepta ter se s pomočjo staršev preizkusi v kuhi ali peki; izpolni naj naročilnico za otroško revijo. Glavno vodilo pri reševanju praktičnih nalog in upoštevanju navodil, kot so tudi besedilne naloge pri matematiki, je torej naslednje: najprej navodila preberemo, razmislimo o nalogi, upoštevamo navodila in nekaj naredimo. Preden pa otroci in starši začnejo reševati naloge, pa na zabaven način preverimo, ali res znajo upoštevati te priporočene korake. Za to uporabimo test, objavljen v reviji Didakta, ki smo ga skozi čas prilagodili in dopolnili. Učenci morajo prebrati list od začetka do konca. Na njem je petnajst navodil, vendar je pomembno samo zadnje, ki zahteva, da učenec napiše svoje ime v desni zgornji rob lista in se zvrneno usede na stol. Namen je, da učenci preberejo navodila in jih upoštevajo. Če že vmes rešujejo druge naloge, pomeni, da niso razumeli in upoštevali navodil.

Zelo zanimivo je opazovati, kako starši in otroci skupaj rešujejo nalogo. Zelo veliko jih vpraša, koliko je ura, nekateri z mobilnim telefonom izračunajo račune ... V vsaki skupini učencev so uspešni največ dva ali trije učenci. Ko razložimo smisel testa, se učenci in starši velikokrat nasmehnejo. V sproščenem vzdušju zato lahko začnemo z delavnico. Vsakemu paru (otrok in roditelj) razdelimo gradivo skupaj z navodilom naloge. Gradivo so knjige, revije, formularji, zgibanke, navodila za uporabo predmetov, zdravil itd. V času reševanja opazujemo starše, če je potrebno, pomaga tudi knjižničarka. Sledi poročanje. Vsak učenec na glas prebere navodilo naloge in pove, kako je prišel do rešitve. Redki so, ki sami vse povedo, potrebna so knjižničarkina vmesna vprašanja in spodbude. Namen delavnice je, da staršem posredujemo ideje, kako lahko branje vključijo v vsakodnevne skupne aktivnosti. Ob zaključku še enkrat poudarimo, da je 3. razred tisti, ki naj ga učenci dobro izkoristijo za »training« branja, starši pa naj jih pri tem spodbujajo in jim pomagajo. V nadaljevanju so predstavljene naloge iz delavnice:

KAKO POSLUŠAMO IN SMO PRI TEM USPEŠNI?

Dobro preberite spodnja navodila in šele **potem** začnite z reševanjem. Test rešujete skupaj z otrokom.

Čas reševanja: 3 minute.

1. Najprej pazljivo preberite navodila.
2. Vpišite vaše ime in priimek v zgornji kot strani.
3. Narišite kvadrat v desni zgornji kot.
4. Izračunajte 12×15 na desni strani tega lista.
5. Narišite štiri kvadrate v levi spodnji kot.
6. Vpišite vanje številke 1, 2, 3, in 4.
7. Prečrtajte te številke.
8. Na pamet izračunajte: $8 + 7 + 3 + 2 + 1$ in vpišite rezultat.
9. Zgornji del lista prepognite v trikotnik.
10. Poglejte na uro in zapišite ure in minute v desni zgornji kot.
11. Preverite, če ste pravilno opravili nalogo pod točko 4.
12. Prepognite list na pol po vertikali.
13. Na to stran lista zapišite ob desni rob vaš polni naslov.
14. Na levo stran zapišite vašo telefonsko številko.
15. Začnite od začetka in izpolnite samo točko dve. Naslonite se nazaj in naloga je opravljena.

(prirejeno po Vrtačnik Žveplan, 2011)

1. Za praznovanje rojstnega dne bi prijatelje rad presenetil z domačimi hamburgerji. Poišči recept v kuharski knjigi in nam povej, kako jih boš pripravil.
2. V petek bi rad s starši obiskal Kranj. Peljali se boste z avtobusom. Poišči na voznem redu, kdaj bi lahko odšli iz Kamnika in kdaj se boste vračali domov. Kolikokrat na dan pelje avtobus iz Kranja v Kamnik? Koliko časa traja vožnja? Koliko stane vozovnica?
3. V knjigi Živali savane si izberi opis ene živali. Preberi ga in nam povej eno zanimivost o izbrani živali.
4. V knjigi z naslovom Ko bom velik, bom ... poišči opis poštarja. Preberi rdeče krepko napisane besede in poskusi z njimi opisati delo poštarja.
5. V knjigi o naravnih nesrečah poišči odgovor na vprašanje Kaj sproži

- cunamije. Kakšen je naslov zbirke, iz katere je knjiga, ki jo imaš pred seboj? Kakšen je točen naslov knjige? Ali najdeš še druge naslove iz zbirke?
6. V knjigi *Male živali* so opisani hrošči, muhe, čebele, pajki, pikapolonice in druge male živali. Izberi si dve živali in nam preberi samo besedilo, ki je zapisano pod lupo. Kakšen je naslov besedila pod njo. Ali si na koncu te knjige opazil kaj nenavadnega?
 7. Uganke so priljubljena zabava med mladimi in starimi. V knjigi *ugank poišči dve*, da ju boš znal prebrati, mi pa bomo poskusili najti rešitev.
 8. Tvoja mama bo jutri odpotovala na Ptuj v športno dvorano pri osnovni šoli Mladika. Na zemljevidu (Zbirka mestnih kart) poglej, skozi katere večje kraje bo vozila? Ko pride na Ptuj, bo prečkala reko _____. Na katerem naslovu je dvorana?
 9. Tvoj bratec je zbolel. Peljati ga boste morali k zdravniku. Poišči na urniku delovni čas njegove zdravnice. Ali dela ob četrtek popoldan? Kdaj začne z delom, ko dela dopoldan? Kolikokrat na teden dela popoldan?
 10. Svojemu bratrancu ali sestrični želiš podariti naročnino za revijo *Pil*. Kako boš izpolnil naročilnico, da bo položnica prišla na tvoj naslov, revijo pa bo prejemal/-a tvoj/-a bratranec/sestrična.
 11. Pred seboj imaš knjigo in vodnik iz zbirke *Čarobna hišica na drevesu na temo vitezov*. Poišči besede in dopolni naslednje besedilo. Na srednjeveških gradovih so se fantje začeli uriti za viteze pri sedmih letih. Kako so se imenovali? _____. Igrali so se na lesenih _____. Čez sedem let so napredovali v _____. Vsak dan so vadili s pravimi _____. Dobro so obvladali ja _____. Pravi vitezi so postali pri ____ letih.
 12. Pred seboj imaš embalažo lepila. Ali sme lepilo *Neostik AHA* uporabljati nekdo, ki ima astmo? Koliko časa moramo počakati, preden pritismo skupaj obe površini? Kaj vse lahko lepimo s tem lepilom?
 13. Naša šolska knjižnica izposoja na vseh štirih podružnicah. Ugotovi, kdaj je izposoja na Vranji Peči in v Nevljah. Povej čim bolj natančno. Mogoče veš, kje je poleg zgibanke, ki jo imaš v roki, še objavljen urnik izposoje za podružnice.
 14. Na mizi imaš poučno knjigo o škodljivih snoveh. Preberi, zakaj je kajenje škodljivo, in nam odgovor povej s svojimi besedami.
 15. Na mizi imaš kup knjig. V seznamu *S knjigo v svet* preveri, katere poučne knjige berejo za bralno značko v 4. razredu.
 16. Kviz je priljubljena zabava. V *Malih sivih celicah* poišči nekaj ugank, ki so po težavnosti primerne za nas. Nauči se jih lepo prebrati, mi pa bomo poskusili najti rešitve.
 17. Kakšna je današnja vremenska napoved? Povej s svojimi besedami. Kaj pomeni beseda »obeti«?
 18. Izpolni naročilnico za nakup delovnih zvezkov za tvojo sestro, ki bo šla v drugi razred. V drugem razredu učenci naročijo delovne zvezke za slovenščino, matematiko in spoznavanje okolja. Tvoja sestra ne potrebuje delovnega zvezka za spoznavanje okolja. Kako boš izpolnil naročilnico?
 19. Iz tekstila lahko le v petih korakih izdelamo presenetljive stvari. V poučni knjigi iz zbirke *Preprosti izdelki v petih korakih* preberi navodila, kako izdelati torbico, in nam postopek opiši.
 20. *Hermina Žep* je stara sedem let. V šolo hodi že tri mesece. Vsi jo kličejo *Mini*. Preberi nekaj strani knjige in nam kaj več povej o njej. (Nöstlinger: *Mini...*)
 21. *Bobi* je nagajiv majhen kužek, ki bi šel rad v šolo. Preberi nekaj strani knjige in nam povej, kakšen je bil njegov dan v šoli. (Grindley: *Bobi v šoli*)

- 22. Bližata se dva praznika, posvečena mamicam. Napiši kratko voščilo mami ob materinskem dnevu ali dnevu žena. Pomagaj si s knjigo o voščilih.
- 23. Anica Pivnik je stara osem let. Prav zdaj v mislih preštevava, kaj vse bo nesla s seboj na morje. Preberi nekaj strani

knjige in nam še kaj več povej o njej.
(Muck: Anica...)

(Delavnico je pred menoj izvajala prejšnja knjižničarka. Sama sem naloge v minulih letih spreminjala in dodajala, tako da so delo obeh.)

PREJEMNIK REVJE (obkroži podatke)

Prejmo, izpolnite podatke o prejemniku revije:

Ime in priimek otroka:*

Mlica in hišna številka:*

Polna številka:*

Nach pošla:*

Prejeto oz. pošljite:

Mica: _____

Polna številka: _____

Nach pošla: _____

E-pošta:*

Telefonska številka: _____

GDH številka: _____

Datum rojstva: _____

Mesec, v katerem naročite: _____

PLAČILO

Prejmo, označite število obrokov:

Plačati belim v enem obroku.

Plačati belim v treh obrokih.

NAROČNIK

Prejmo, označite:

Polna oseba

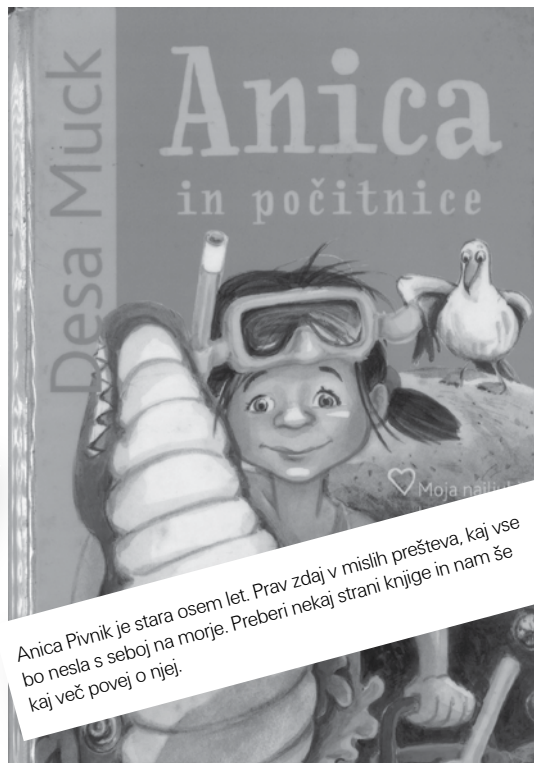
Prava oseba

KOMENTAR

V spodnje polje lahko vpišete svoj komentar:

Svojemu bratrancu/sestrični želiš podariti naročnino za revijo PIL. Kako bo izpolnil naročilnico, da bo položnica prišla na tvoj naslov, revijo pa bo prejemal/a tvoj/a bratranec/sestrična.

Primer naloge 1 (Foto Tadeja Česen Šink)

Anica Pivnik je stara osem let. Prav zdaj v mislih preštevava, kaj vse bo nesla s seboj na morje. Preberi nekaj strani knjige in nam še kaj več povej o njej.

Primer naloge 2 (Foto Tadeja Česen Šink)

POŠTAR

POŠTNI NABIRALNIK

V POŠTNI NABIRALNIK VRŽEMO PISMO, DA GA POTEM POŠTAR ODNESJE K NASLOVNIKU.

KOMBİ

POŠILJKE, KI MORAJO DO NASLOVNIKA PRISPETI HITRO, SE PELJEJO S KOMBIJEM.

KOLO

POŠTAR UPORABLJA ZA RAZNAŠANJE POŠTE TUDI KOLO, NA KATERO STA PRITRUJENI POSEBNI TORBI ZA PISMA.

POŠTNI ROG

VČASIH SO POŠTARJI OPOZARJALI NA SVOJ PRIHOD Z GLASNIM TROBLJENJEM ROGA.

ZNAMKA

PREDEN ODDAŠ PISMO V NABIRALNIK, NANJ PRILEPI ZNAMKO.

V knjigi z naslovom Ko bom velik, bom ... poišči opis poštarja. Preberi rdeče krepko napisane besede in poskusi z njimi opisati delo poštarja.

Primer naloge 3 (Foto Tadeja Česen Šink)

Vremenska napoved
Ponedeljek, 4. 2. 2019 ob 11h

NAPOVED ZA SLOVENIJO - povzetek
Danes in jutri bo sončno, na jugovzhodu bo več oblačnosti. Pihala bo šibka do zmerna burja.

NAPOVED ZA SLOVENIJO
Popoldne bo sončno, ponekod v osrednjih in jugovzhodnih krajih zmerno do pretežno oblačno. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja. Najvišje dnevne temperature bodo od 2 do 7, na Primorskem do 11 °C.

Jutri bo na zahodu in severu precej jasno, drugod pa zmerno do pretežno oblačno. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do 0, v alpskih dolinah do -8, ob morju okoli 3, najvišje dnevne od 2 do 6, na Primorskem do 12 °C.

OBETI
V sredo in četrtek bo pretežno jasno, zjutraj bo po nekaterih rižinah možna megla. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja, drugod pa veter vzhodnih smeri.

Kakšna je današnja vremenska napoved? Povej nam po svojih besedah. Kaj pomeni beseda »obeti«?

Primer naloge 4 (Foto Tadeja Česen Šink)

SKLEP

Učenci v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju spoznajo črke, naučijo se pisanja in branja. Glavni cilj vzgojno-izobraževalnega obdobja je tekočnost oziroma avtomatizacija branja s čim boljšim razumevanjem prebrane-ga. Ker vsi učenci tega cilja ne dosežejo, smo

šolska knjižničarka in učiteljice 3. razreda iskali način, kako bi v treniranju branja vključili starše in hkrati otrokom pokazali, kaj naj bi ob koncu 3. razreda znali. Na podlagi mnogih zapisov o različnih načinih za spodbujanje branja, funkcionalni pismenosti, uporabnem branju in teorije o družinski pismenosti smo pripravili delavnico s praktičnimi primeri, kako vključimo branje v vsakdanje aktivnosti in jih povežemo s praktičnim reševanjem na-log. Starši in otroci, ki se delavnice udeležijo, so v večini primerov zelo zadovoljni. Učenci namreč zelo radi rešujejo praktične naloge in dodatna motivacija za branje ni potrebna, ker so radovedni, kakšno nalogo bodo dobili. Starši ob tem dobijo mnogo idej za naloge. Več težav je s poročanjem, ker zahteva ve-liko dodatnih vprašanj knjižničarke. Skupaj z učiteljicami ugotavljamo, da se delavnice udeležijo predvsem učenci, ki nimajo večjih težav z branjem. Za uspeh učencev je potreb-no sodelovanje vseh deležnikov, zato bomo v prihodnje poskusili najti način, kako privabiti še tiste, ki imajo več težav, in kako tudi pri njih branje spremeniti v nekaj prijetnega. Branje je poleg tega, da nam odpira vrata v svet domiš-ljije, »na srečo ali nesrečo« zelo pomembno sredstvo za pridobivanje znanja in informacij, ki nam pomagajo pri delovanju v vsakdanjem življenju. ●

Viri

Haramija, D. (ur.) (2017). *V objemu besed: raz-vijanje družinske pismenosti*. Pridobljeno 20. 2. 2019 s: <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=68600>.

Kokalj, J. *Kako otroku pomagati pri branju*. Pri-dobljeno 10. 2. 2019 s: http://403.gvs.arnes.si/old_iosce/5.projekti/d/brz/09.10/brz2020.pdf.

Pečjak, S. in Bucik, N. (2004). Bralna motivacija učencev v osnovni šoli. V: *Psihološka obzorja*, 4(13), str. 33–54. Pridobljeno 20. 2. 2019 s: <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-6KTCA8DH>.

Počivavšek, A. in Suljić, A. (2012). *Funkcionalna pismenost: raziskovalna naloga*. Celje: Mestna občina Celje. Pridobljeno 20. 2. 2019 s: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201203938.pdf>.

Rošer, C. (2016). *Spodbujanje družinske pismeno-sti*. Magistrsko delo. Ljubljana: Samozaložba. Pridobljeno 20. 2. 2019 s: [pefprints.pef.uni-lj.si/3394/1/Cveta_Rošer_-_Spodbujanje_družinske_pismenosti.pdf](https://pefprints.pef.uni-lj.si/3394/1/Cveta_Ro%C5%A1er_-_Spodbujanje_dru%C5%BEinske_pismenosti.pdf).

Vrtačnik Žveplan, P. (2011). Učimo se učiti. V: *Didakta*, XXI(150), str. 58–59.

TADEJA ČESEN ŠINK, univ. dipl. bibl. in prof. nemščine, šolska knjižničarka na OŠ Frana Albrehta Kamnik
Naslov: OŠ Frana Albrehta Kamnik, Šolska ulica 1, 1241 Kamnik
Naslov e-pošte: tadeja.sink@guest.arnes.si